

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

UN TRIMESTRE

Dins Espanya: una pesseta.
Fora d'Espanya: dues pessetes.Redacció i Administració
General Barceló, 1.—2.
PALMA DE MALLORCA

LA AURORA

Surt cada dissapte per donar ventim i altres erbes a nes qui s'ho guany

Parla En Revenjoli. Escoltau i oireu

Envestida

Si, En Revenjoli, per més que 'ts oradors lerrouxistes a Manacor dia 27 i a Ciutat dia 30 digueren que hi ha que llevarlo des mig, que seria una cosa bona enviarlo a l'altre mon, per més qu'aqueys grans inimics de *sa pena de mort*, li hajen decretada *sa pena de mort*—encara té delit per donar tot un enfilay d'*envestides* an ets anticlericaletxos de *El Ideal*, s'*Animalot prudent*, s'*Obrer Balear*, s'*in-Justicia* i demés paperots malfactors qu'aquexa setmana han seguit fent paperets de lo més lleig, de lo més indigna. Vaja, idó, anticlericaletxos, preparauvos per durvosne s'aumut p'es cap. Es En Revenjoli que'l vos hi tirará, porque vos mena tanta de por com a un mosquit. Es lo que vos hem dit tantes de vegades: si Deu no hi alsa la mà, tendreu Revenjoli per estona.

I

Armonies republicanes

Es partits republicans de Barcelona no lerrouxistes, s'uniren fa uns quants anys bax des nom de *Unió federal nacionalista republicana*. Aqueixa *Unió* no hu es arribada a esser de bon de veres may. Una de ses coses que dividex aquexa partida de partits republicans, es sa qüestió de si han de fer *coalició electoral* ab la *Lliga Regionalista* i les Dretes per derrotar En Lerroux. Es *nacionalistes* (catalanistes del diari *Poble Català*) son els que no volen tal *coalició electoral* mentre que la volen els de l'antiga *Unió Republicana* i es federalists. Com axò de sa *coalició electoral* e-hu ha de resoldre en gran part sa *Junta Municipal* des Partit a Barcelona, es Partit determiná que's fessen unes eleccions per senyalar quins havien de compondre definitivament dita *Junta Municipal*. S'han passades un enfilay de setmanes perllongant de diumenge en diumenge tals eleccions, per veure si ses dues fraccions grosses des Partit se porien posar d'acord per presentar una sola candidatura, i no dues. No va esser possible, i a la fi dia 27 d'agost se feren dites eleccions, i s'hi cometeren mil embuys, apareixent tot d'una triunfant sa candidatura *nacionalista*; pero després e-hi resultà s'altra, sa des que volen sa *coalició electoral* ab la *Lliga* i ses Dretes, per capifar i afonar En Lerroux. A mitjan setmana sortieren altres embuys, i va córrer es gatet que acabarien per anul·lar tals eleccions.—Idó bé, es dia d'aquestes eleccions e-hi haguè entre's republicans mil barayes, fins an es punt de que disputant dos d'ells, de l'*Unió federal nacionalista republicana*, s'encaientren tant ses sancs,

qu'un se treu un guinavet, i l'enfonyá dins sa butza de s'altre, que'l se'n vanen haver de dur malferidot, i es metges no l'asseguren; i dissapte passat es des metex Partit tenguieren una reunió, i hi hagué trompades per llarc.—Axò son es republicans: ells ab ells s'amassolen i se guinavetjen! ¡I pretenen qu'ells han de salvar la Patria! ¡Ja n hi ha de fam!

II

Manifestació lerrouxista a Barcelona contra sa pena de mort.

Dia 27 d'agost es lerrouxistes celebraren una manifestació contra sa *pena de mort*. Juraven i perjuraven que seria una casa grossa de tot, i lo que resultà realment va esser un gran fracàs. Comensà a sa *Plassa de Catalunya* i acabà devant sa Casa-de-la-Ciutat, i tan metex s'hi aplegaren de tres a quatre mil personnes. Per Barcelona axò no es res; es un perboc ferest p'es qui organisen sa cosa. Se veu que la gent a Barcelona o bé no estan per que's llevi sa *pena de mort*, o no tenen cap confiança de quel'haja d'abolir En Lerroux ab sos seus *rebels* i barbatxos.

Esculats i escaldats ab so fracàs de tal manifestació, es lerrouxistes volgueren prendre sa revenja, i, envestiren es convent de ses *Monjes Adoratrius*, apedregatlo com-e vils, covarts i canalles.—Sa Policia n'aglapi una partida i les posaren a s'obra, i sa causa les corre.

Es lerrouxistes son axí: molt partidaris de que's llevi sa *pena de mort*; pero ells l'aplauen a tots ets seus contraris que les fan gens de nosa, sempre que troben qualche avinentesa.

Axò son es lerrouxistes: a Barcelona dia 27 demanaven que's llevás sa *pena de mort*, i es metex dia a Manacor proclamaven que hi ha que llevar des mig En Revenjoli, En Maura i En Canalejas, i que an En Revenjoli fins e-hi ha que posarlo a una argolla; i dia 30 d'agost, a un aplec que feren a Ciutat, tornaren dir que seria una cosa bona llevar En Revenjoli des mig, i se manifestaren proutes a fer sa pell a tots es frares i capellans per capturar es carlistes. Axò son contraris de sa *pena de mort* es lerrouxistes! ¡Quins hipòdrites!

Com se suposa, aqueys caps-pares lerrouxistes que vengueren de Barcelona a parlar tan granat per aquí defensant En Ferrer, sa *setmana tràgica* i que hi ha qu'anar a sa *Revolució a tirs i a la bayoneta* no les veren lluir en lloc durant sa *setmana tràgica*; e-hi brillaren pe'sa seu ausència. Sens dupte se reservaren per venir ara a Mallorca a *embarcar gent pe'sa Revolució*, i ells tornar-se quedar en terra. ¡Sabeu que hu son de vius!

III

Es responsables des fusellament d'En Sanchez Moya i sa cadena perpetua d'ets altres sublevats ab ell.

Ara s'han sabuts detalls des dràrrers moments d'aqueix malanat fogoner de *la Numancia*. El pobre va confessar tot es pla que tenien de sublevar es navili pe' sa República; ets altres complcats també hu digueren tot, no s'amagaren de res. Sa causa que los formaren, se va du escrupulosament segons tot lo que mana i senyala sa lley. Tots es reus tenguieren es seus «defensors», i pogueren parlar ells metexos tot quant volgueren en defensa propria. Donat es cas de tot lo que hi havia hagut, no hi havia altre remey que condarnarlos a lo que les condemnaren.—En Sanchez Moya, com li varen haver lletgida sa sentencia de mort, demanà perdó an ets Oficials, superiors seus, i demostrà un gros avorriment, un gros rebuig p'es qui l'havien aconsayat; no les volgué destapar, pero digué qu'ells l'havien dut a lletgit, sa República era sa millor forma de Govern.—«Jo lo que voldria, digué, que es qui m'aconseyaren que fés lo que he fet, guaytassen una mica dins aquexa capella i vessen se meua desgraciada situació, per que'n tengussen remordiments tota la vida. Lo pitjor de tot, seguidient En Sanchez Moya, lo més sensible, lo que més m'acluca's cor, es que mos condamnen a noltros porque mos hem escoltades ses idees d'altres que les prediquen i no obstant viuen rics i plens i esplotantmos, allà ont haurien d'esser ells qu'haurien d'estar aquí dins, en capella, i no jo que no som més qu'una víctima espiatoria d'aquelles prèdiques mal saines».

Quina gloria, ¿no es ver? que resulta de tot axò p'En Lerroux, que s'opinió pública l'acusar d'esser estat es qui va encoratjar tal sublevació sense cap ni peus! S'in-*Justicia* metexa dia 19 d'agost s'avanava de que s'opinió pública senyalàs En Lerroux i es seu partit com-e causa de sa sublevació d'aquells malanats de *la Numancia*. ¡E-hu es una «gloria» grossa p'En Lerroux i es lerrouxistes, haver dut a la mort es malanat d'En Sanchez Moya i a cadena perpetua es seus sis companys de rebel·lió!—Tenia raó En Sanchez Moya: eren es qui li aficaren aquelles idees dins es cap que mereixen posar «en capella» més que no ell i que les clavassen ses quatre bales dins sa closca. ¡E-hu sentiu, lerrouxistes? Es sa vostra víctima qui parla! Esta ubruts de sa sanc d'En Sanchez Moya: tot a vos es cayguda demunt. ¡I teniu sa desvergonya d'anar a obrir suscrip-

PUNTOS DE SUSCRIPCION

A Manacor: Ca-Mestre Antoni Piol, Ferrer, 5.—Ca-l'amo Andreu Alcover, Plassa del Palau, 2.
A Palma: Llibreria d'En Guasp, Morey, 6.—Taller d'encuadernacions d'En Francesc Ferrer, Sta. Eulària, 25.—Llibreria Ernest Frau, Brosa.—Llibreria d'Alomar y Fontdevila Brosa.

cions pe' sa pobre viuda d'aquella víctima vostra! ¡Sou voltros que li dugueren s'homo a piló, i encara li anau ab farses d'aquestes! ¡Males ànimes!

Després de tot, En Sanchez Moya va tenir sa gran sort de confessar i combregar, va oir d'agenoya sa missa que li digueren, se posà un escapulari, i consagrà's seus derrers moments a comanarse a Deu de bon de veres. ¡Quina gracia més grossa que li va fer Deu! ¡Bon repòs i bon remey per ell i per tots ets altres morts en la pau de Deu! ¡Amèn!

IV

Humanitarisme layc.

Se'n ha donat un cas molt eloqüent a Marsella de lo «humanitaris» que son ets anticlericals. An es Manicomio o Bogeria de Marsella ehi entrà sa pesta, setmanes enrera, i tregueren ets «empestats» i los se'n dugueren a l'Hospital, servit per «malaltes» layques, com tots ets hospitals de France, d'ont fa temps que tregueren ses Monjes. I ¿sabeu que feren aquelles mellengues de l'hospital de Marsella, com veren que les duyen «empestats»? Idò hu donaren a ses cames, dient sens dupte:—¡No anam d'empestats! ¡que les cuyt Pilat o En Banyeta verda! De manera qu'aquelles «malaltes» son molt bones per cobrar es bons sous que s'Estat les dona, i per beure-se's brou des malalts i empessolarse altres coses que no son brou, i an ets «empestats» ¡que los pec un llamp, i millor si es forcat!

¡Axò es es «laycisme»! En camvi ses Monjes, en sebre que hi ha pesta en lloc, lluny defogirne, s'hi espitxen com estels, oferintse a servir per amor de Deu ets empestats. Axí succeí ara a Manacor i a Ciutat ab motiu d'aquell cas sospitos de cólera.—¡E-hu veus, jo poble! qui es que't vol bés: sa Relligió o s'anticlericalisme?

V

Altra pic «Mestre Biel»

Es qui defensa que sa blasfemia es una cosa bona i que hem d'anar ab el dimoni i no ab Deu, es qui defensa totes ses barbaridats imaginables, *Mestre Biel* Alomar en persona, s'es dignat entafellar an es bereyols de *El Ideal* dia 26 d'agost un articlarro contra En Canalejas per l'haver fusillat aquell fogoner de «la Numancia», reu i cap de rebel·lió militar, i contra sa *pena de mort*. ¡*Mestre Biel* va contra sa *pena de mort*? Idò estau segurs que tal pena es una cosa posada en raó. Si no hu fos, *Mestre Biel* la defensaria. A *Mestre Biel* n'hi pren com a casi tots ets altres inimics de sa *pena de mort*, que només son contraris de sa *pena de mort* que imposa.

sa Justicia humana an es criminals. Ara a nets innocents no hi tenen cap inconvenient que's revolucionaris los matin, i fins itot e hu troben molt ben fet. Per axò aqueys meteys que clamen contra sa pena de mort, son es qui anomenen gloria sa setmana tràgica i sa Revolució francesa aont se varen cometre tants i tants de milenars de morts. I les metex Mestre Biel no fa gayre anys que va compondre i publicar una poesia aont pintava una princesa que s'era convertida a sa vertadera fe i s'era casada ab un Rey, per lo qual sa revolució la rossegaria i la feria benes; i Mestre Biel e-hu donava per molt ben fet que l'arrossegassen i la fessen benes. Així es contrari Mestre Biel de sa pena de mort! ¡Quin hipòcrita! ¡quin embuyista! ¡Anauvosne a fiar!

Sia dit en descàrrec de Mestre Biel: ell donarà per ben fetes i alabarà totes ses morts i tots ets assassinats que's cometin contra's catòlics; pero ell com ell no es capaç de matar un mosquit. I allá ont ell encara se demostra més... valent, es en fer trons i llamps: a-les-hores es sa luleya de tothom.

VI

S'«Animalot pudent» fentse mentider a ell metex.

Ja sabeu que sa derreria d'abril donà paraula que no s'ocuparia pus may d'En Revenjoli ni permetria que negú demunt ell se'n ocupés, en no esser En Pinyol pinyollissim, i encara en broma. Idò bé, dissapte passat, de ses seues dotze columnes n'umpl vuyt contra En Revenjoli, pero d'uns enfilays de guitzeries i toxarrudeses, casi totes tan fades, buydes y insustancials, que lo millor es [despreciarles]. En Nadaletxo, aquell escandalós i poca vergonya, e-hi umpl tres mortals columnes en foraster, de lo més enreviscat i carabassenc que may haguéssem vist. No valen la pena de dirne res.—I llavò mos [sur]t s'altre desvergonyit d'En Primet, gamollant arrieses a dreta i esquerra. D'algunes mos n'haurem de fer càrrec.—Mos nega, per exemple, qu'ell ab sos seus articletxos blasfems haja [insultat] Deu.—¿Vol dir no es insultar Deu dir que la Sagrada Escriptura es [falsa], que conta mentides? ¿Vol dir fer mentidera la Sagrada Escriptura, inspirada per Deu, no es fer mentider Deu metex? I fer mentider Deu [no] es insultarlo? I [no] es insultar Deu es dir que l'Infern i el Purgatori i sa Confessió i sa Missa son invencions i farses des capellans? essent axi qu'es Deu qui mos ha revelat que hi ha Infern i Purgatori, essent axi qu'es Deu qui fundà sa Missa i sa Confessió! ¿Vol dir no es insultar Deu es dir que lo que Deu ha revelat, son farses i embuys; i que lo que Deu ha fundat, també son farses i embuys?—¿Quant va cometre En Primet tots aqueys crims de blasfemia i d'herejia demunt s'«Animalot pudent»? Quant? Dia 15 de juriol, plana 1.ª columna 2.ª i 3.ª; plana 2.ª col. 2.ª i 3.ª; dia 29 de juriol, plana 1.ª col. 1.ª 2.ª 3.ª; dia 12 d'agost, plana 1.ª col. 2.ª; dia 19 d'agost, plana 2.ª col. 3.ª.—Llavò se posa a dir barbaridats contra l'Inqui-

sició, tot un enfilay de mentides i calumnies, fins a s'estrem de dir «que'ls Sants Pares de l'Església mataren i deshonraven qui les donava la gana, fentlos passà antes p'es tormentos més horribles (axò hu conta s'història) y la major part d'aquells assassinos los veneren avuy com a sants i sa seu paraula es sagrada».—¿Es possible dir més barbaridats i més calumnies ab tan poques paraules? Es fals de tota falsedad que cap des Sants Pares fés may res d'axò! Es fals de tota falsedad que l'Església Catòlica veneri demunt ets altars cap assassi! En Primet, dient axò, ment tan alt com es. ¿Que no es capaç de citarmosne cap de Sant Pare de l'Església que fés res de tot axò que diu? ¿Que no es capaç de citarmos cap monument històric aont consti res d'axò? Es fals de tota falsedad que l'Inquisició dictas may cap sentencia de mort. L'Inquisició no era més qu'un Tribunal Esglesiàstic i Civil per jutjar exclusivament ses causes d'herejia, apostasia i demés crims consemblants. Si es reus resultaven culpables d'aquells crims, i se'n penedien i les abjuraven, les absoluïen i los imposaven penitències adequades. Si tornaven caure an es metexos crims, i s'en tornaven penedir, ja no les valia: l'Inquisició les entrega an es Bras Civil, a's Autoritat Civil, que les imposava sa pena que sa lley civil senyalava p'es relapses en herejia o apostasia, sa pena de mort. Ara si's reus resultaven culpables d'aquells crims, i no se'n penedien ni les abjuraven, l'Inquisició los entregava an es Bras Civil, que'ls imposava sa pena que les senyalava sa lley civil, sa pena de morir cremats. De manera que l'Inquisició may [im]posava, may imposá cap pena de mort. ¿E-hu sent En Primet?—Sa seua toxarrudesa arriba a s'estrem de dir que sa Religió catòlica «es bastant acceptable» «si d'una plomada suprimim tots es ministres ab que conta, porque Cristo era tot sol y en molt poc temps la va propagar per molts de pobles i ciutats». ¿Vol dir Cristo era tot sol? I ¿ets apòstols? demés dexibles que cercà i escullí ab tan d'esment, i els els envià a predicar per tot lo mon tot lo qu'Ell les havia manat, fent avinent que qui'ls escoltarà a ells, l'escoltarà a Ell; i que qui'ls-e despreciaria a ells, el despreciaria a Ell? ¿S'es vista may una desvergonya tan grossa i una ignorancia tan feresta com sa d'aquest Primet, que de tal manera ment i fa mentiders es Sants Evangelis? I se diu catòlic aqueix noningú, que diu que l'Infern i el Purgatori, sa Confessió i sa Missa son farses i invencions de capellans i que fa mentider es [metex] Esperit Sant, que inspirà la Sagrada Escriptura!... ¡O Deu del cel! ¡perdonau!, que no sap qu's diu ni que's metjenca!

Llavò hi ha un altre terrolier que posa una partida de virollades sobre Manacor, suposant que negú mos pot veure dins aquest poble. Es molt estrany que negú mos puga veure i que hi tenguem, com e-hi tenim, més de docents subscriptors, que paguen cada trimestre bil-lo bil-lo. ¡A veure es qui ha escrites aquexes virollades, si es capaç de trobar tanta de gent ni la

mitat de la mitat que li vulga pagar ses arrieses qu'ell escriga.—I retreu també aquixa mala pècora sa reunio de personnes visibles que eridàrem l'any 1907, convitant a suscriure Accions de la Gaceta de Mallorca; i diu que «moltissims» mos «despreciaren», i que foren «contadets» es qui suscrigueren accions.—Si, foren tant «contadets», que suscrigueren més de cinquanta Accions, i casi tots només en prenen una. De manera qu'acudiren casi tots es convidats. I si no, que public aquex estrúmbol sa llista des convidats que no comparegueren, que mos despreciaren. ¡Hala gran poca-cosa, publicaula! ¿Que va que no la publicau?

Llavò mos surt un «Sollerense», que pretén fermos mentiders perque dia 26 d'agost diguerem qu'havien hagut d'enviar a Sóller un paquet de 400 AURORES. Poren anar a demanar-ho an es Correu si es ver o no qu'enviarem allá dia 12 i dia 19 d'agost aqueys paquets, que personnes d'allà mos demanaven, pagant i agrant. Noltros no diguerem que fossen 400 subscriptors que mos venguessen de Sóller, sino que hi havien haguts d'enviar aqueys paquets de 400 AURORES. ¿Aont està sa mentida que sobre axò mos vol tirar pe'sa cara aqueix «Sollerense» terrolier?

Llavò n'hi ha un altre que suposa que a Pollensa tampoc negú la vol a LA AURORA. Es molt estrany que negú la vulga, i que hi tenguem prop ne coranta suscripcions.

VII

Mentides sobre En Maura

Es revolucionaris fan córrer entre's bobians sa noticia de qu'En Maura sempre va enrevoltat de tres o quatre pareyes de Guardia Civil per por de que no'l maten. ¡Vaja quina mantidassa! Es completament fals que l'acompany may cap pareya de la Guardia civil ni de Policia. Es públic i notori que se'n va per ont se vuya ab sa seuva familia i amics sense negú de sa forsa pública. Sabem que dia 19 d'agost va anar a So'n Crespi-vey ab s'automòbil, i a ses Coves des Drach i a ses d'Els Ams, sense que negú ves lluir en lloc res de Guardia Civil ni de Policia. Dia 23 des matex agost noltros el trobàrem demunt es Moll de Palma, i conversàrem ab ell dues vegades, i tampoc no sebèrem afinar en tot allò res de forsa pública. Lo endemà el tornarem veure dins es vapor «Bellver», que hi era per despedir es seu bon amic En Sanchez Guerra, ex-Ministre de bona memòria, i tampoc no hi havia entorn seu res de Guardia Civil ni Policia. Aquestes setmanes derreres es anat dues vegades a Pollensa aont li feren una rebuda lo més entusiasta. I se'n guardaren com de caure aquells terribleys jays de sa cambra fosca de treure's nas defora per demanarli de noves. ¡Si acudiren a saludarlo an En Maura totes ses personnes visibles d'allà! Basta dir que desfilà gent per devant ell fentli sa cortesia per espay de mitja hora.—¿No es ver que fan oy aqueys medis tan indignes i tan carronyes an-que apellen republicaas i socialistes per escampar murta contra En Maura, per fer creure a la gent que negú el vol, que negú pot veure, qu'es tan mal vist que no pot anar may tot sol? Sa vostra arma jo republicans! es sa mentida i sa farsa.

Llavò hi ha un altre terrolier que posa una partida de virollades sobre Manacor, suposant que negú mos pot veure dins aquest poble. Es molt estrany que negú mos puga veure i que hi tenguem, com e-hi tenim, més de docents subscriptors, que paguen cada trimestre bil-lo bil-lo. ¡A veure es qui ha escrites aquexes virollades, si es capaç de trobar tanta de gent ni la

VIII

Un altre mot sobre lo de Sineu

Sí, hem d'acabar lo que deixarem dis-sapte passat sobre sa mala passa que donà'l Sr. Bal-le d'allá ab lo de ses captes de l'Església. No, senyors de Sa Defensa, no tenia cap dret demunt ses captes de l'Església el Sr. Bal-le, com-e bon catòlic que pretén esser, i noltros hem de creure que hu es; no hi tenia cap dret, en no esser d'exigir des Cap de l'Església que li digués quins havien d'esser es captadors. Per lo metex, ses multes que imposá an es qui captaren eren injustes, eren una galtada a l'Església, i es bal-les que's tenen per bons catòlics, per bons fiys de l'Església, no hu poren fer an axò sense contradir-se, sense contradir ab tals obres sa fe que professen. No es estat may de bons fiys galterjar sa mare. I que no's diga que sa galtada no anava per l'Església, sino p'es captadors. Axò son excuses de mal pagador. Aquells captadors eren es designats p'es Cap de l'Església de Sineu, i com-e tais, fossen blancs, negres o virats, anaven a captar de part de l'Església, en nom de l'Església; per lo metex, imposarlos una multa perque captaven, era imposarla a l'Església. I aquí està sa gran trevelada del Sr. Bal-le.—I ¿que va fer el Rt. Sr. Ecònom, devant sa segona multa que'l Sr. Bal-le imposá an aquells captadors? Va donar una prova de gran respecte a ses lleys civils, anque fossen ofensives a sa lley de Deu; va recórrer d'aquell abús d'autoritat del Sr. Bal-le an el Sr. Governador, i més envant a l'Exm. Sr. Ministre de la Governació; i en vista de que sa maleida política li embuyava i enrocava s'acció de sa justicia administrativa, va cedir a sa forsa de ses coes, va demandar permís aquell an el Sr. Bal-le de porer captar ses obrerías i confraries. De manera que sa conducta del Sr. Ecònom no poría esser més prudent, mesurada i legal; no atropellá ni potetjá cap lley ni cap Autoritat. El Rt. Sr. Ecònom va tenir sa serenitat, sa prudència i es conexement que faltá a qualeu altri.—En lo que demostráreu jo senyors de Sa Defensa! lo primets de roba qu'anau en materia de dret canònic i dret civil, es en lo que diguerem dia 29 d'agost que bé poria'l Rt. Sr. Ecònom haver demandat permís an el Sr. Bal-le per captar, perque «tant costava demarlos»? ¿Com no veys qu'axò es no tocar dins Mallorca? ¿Que dirieu si ara un veynat vostro vos agafás i vos digués:—Mirau, d'avuy devant me demanareu permis per passar per devant ca-mena, p'es carrer, i bastarà que'l me demaneu en veure'm dalt es portal.—¿Que dirieu voltros? ¿No es ver que l'enviarieu a passetjar?—Noltros, dirieu carregats de raó, tenim dret d'anar p'es carrer vostro, perque es tan nostre com vostro; per lo meter, cap permís vostro hem mester per passar. I si aquell veynat vos dignés que allò era una caparrudesa vostra, perque's demanarli permís de passar, ben poca cosa vos costava, essent ell allá devant, ¿que li dirieu voltros? Es segur que li contestarieu:—¿Vol dir perque mos costa poc demanarvos permís, vos n'hem de demanar? ¿vol dir perque mos costa poc, mos hem de despuyar des nostre dret, mos hem de despuyar de sa nostra llibertat, i subjectarmos a vos? ¿Vol dir noltros mos hem d'anular devant vos?—Idò bé, senyors de Sa Defensa, axò

es es cas del Rt. Sr. Ecònom ab el Sr. Bal-le sobre lo de ses *captes* de l'Esglesia. Es que costás tan poc demanar aquell permís, no era un motiu per demanarlo. ¿Tenia o no tenia dret el Sr. Bal-le d'exigir aquell permís? No'm tenia, si volia obrar com-e bon catòlic, com-e bon fiy de l'Esglesia, segons hem demostrat; per lo metex, el Rt. Sr. Econom, per més poc que li costás, no havia de demanar tal permís. ¿Que després el demana? Conforme, pero va esser després d'haver sostengut es drets de l'Esglesia; i encara el demanà just cedint a sa forsa, a sa violència que'l Sr. Bal-le de Sineu mantenía, en mala hora p'és seu bon nom de catòlic, contra la Santa Esglesia.—De manera jo senyors de *Sa Defensa*! que's cas que retreguéreu dia 12 d'agost d'aquel Sr. Rector que no permetia que negú captás per l'Esglesia sense permís del Sr. Bal-le, tot lo més provarà que tal Sr. Bal-le era ab axo des *captar* per l'Esglesia, tan despota com e-hu va esser desgraciadament el Sr. Bal-le de Sineu. Aquell Sr. Rector e-hu devia conixer, i per axo s'abrigava abans de ploure. De manera que tal cas que retreys contra'l Rt. Sr. Econom, no prova gens contra aquest, sino just contra el Sr. Bal-le de Sineu.

Sobre tot jo senyors de *Sa defensa* sou estats molt mal sortats ab sa defensa qu'heu provada de fer del Sr. Bal-le de Sineu ab axo de ses *captes* de l'Esglesia. Miraushi una mica més ab ses altres polémiques que dugueu ab so *Sinium*, si no voleu fer un mal paper; i sobre tot, deixau estar el Rt. Sr. Ecònom, si voleu fer bona fi. No, no pot fer bona fi un fiy qui s'alsà contra son pare, un dexable que s'alsà contra 's seu Mestre, una, euveya que s'alsà contra 's seu Pastor; ¡No son cosa bona es dexables, ses enveyes es fiys que fan res d'axó!

D'una altra cosa hem de protestar ab tota sa nostra ànima, ¡O senyors de *Sa Defensa*! Mos arriben unes veus que corren per Sineu de que totes aquelles coses que heu publicades contra'l Rt. Sr. Ecònom, son escrites d'un *Reverent*. D'axó protestam. No es possible que cap *Reverent*, sensa oblidar per complet es seus devers més sagrats, que son de defensar contra tots i demunt tot es drets i sa dignitat i s'independència de l'Esglesia, profani sa seu mà escrivint contra 's Cap de l'Esglesia, per capificar l'Esglesia, per esclaviar l'Esglesia, per fermarla i agarrarla baix des peus de s'Autoritat Civil. No, no es possible qu'un *Reverent* s'alsi a defensar sa supremacia, su superioritat de s'Autoritat Civil demunt s'Autoritat de l'Esglesia. Axó seria vendre l'Esglesia, just axí com Judes va vendre l'Bon Jesús; axó seria aplegarse ab sos botxins de l'Esglesia per botxinlla i dexarla clavada de mans i peus ab sos claus de ses lleys *regalistes*, *tiràniques*, inventades p'En Barrufet per anul·lar absolutament l'Esglesia de Deu, per reduirla a no res. ¿Com, idó, es possible que cap *Reverent*, que hu sia de ver, que no sia un llop desfressat ab pell d'euveya, que no sia un Judes, ¿com es possible, repetim, que cap *Reverent* se presti a una obra tan indigna, tan feresta, tan abominal? No, no es possible que cap *Reverent* haja escrits aqueys articles de *Sa Defensa* contra'l Rt. Sr. Ecònom de Sineu. Aqueys articles les ha escrits qualche malnat, catòlic de cor axó si, pero sense conciencia de lo que feya ni de lo qu'escrivia, sense comprendre ni sospitar sa

grossíssima transcendència de tals articles, sense comprendre ni sospitar s'ofensa gravíssima que son tals articles contra sa dignitat i s'independència de l'Esglesia de Deu, contra sa constitució divina que Deu metex doná a la seu obra Mestra, l'Esglesia, Una, Santa, Catòlica i Apostòlica.

Sobre tot, senyors de *Sa Defensa*, mirauoshi una miqueta més una altra vegada ab so armar polémiques! Vos ho deym p'és vostro bé, perque el volem ab tota sa nostra ànima. No hu cregueu que la duguem gens de voltros. Deu mos es testimoni de que, lluny de volervos gens de mal, vos volem tot es bé que voldriem per totes ses personnes més estimades. Estigaune segurs: cap de ses paraules que us hem dites, les ha dictades s'odi ni sa més petita prevenció, sino sa caritat de Deu, de que procuram sempre tenir ple es nostre cor.

IX

S'«Obrer Balear» contra s'acció d'Espanya en el Marroc.

Seguex es paper socialista fent foc contra sa guerra del Marroc. Fa una partida de setmanes que no surt de sa parada de ses cebes; i diu i torna dir ses metexes virollades i mentides contra sa guerra que sa *guerra* es tan dolenta i tan dolenta, i que en via neguna s'ha de permetre qu'Espanya en fassa an el Marroc. Sí, es que's socialistes només volen esser ells que fassent *guerra*; només volen que's fassa sa seu, sa *guerra social*, sa més feresta, sa més injusta, sa més horrosa de totes ses guerres. De manera que menten tan als com son es socialistes quant diuen qu'ells son tan contraris i tan contraris de sa *guerra*. Es fals que hu sien gens. ¡Si tot es seu programa, totes ses seues aspiracions, tot es seu sómit daurat es moure sa *guerra social*! ¡Miran que necesiten es serho ben... despreocupats per tenir pit per alsar la veu contra sa *guerra*, dient qu'es sa cosa més dolenta que's puga pensar. ¿Es tan dolenta, i ells no duen altra cuolla més que moure'n, més que ferne? ¡Quins marxandos que hi ha ab ells!

X

Bajanades de «El Ideal»

N'amolla un bon raig dissapte, pero de lo més bajá i potenc. Posa unes glosses aygordenteres contra LA AURORA, aont diu Perico an el Rdm. Sr. Bisbe de Mallorca i «Pepito Sarto» an el Papa, an es Vicari de Cristo, an es qui té s'Autoritat Suprema demunt tot lo mon en ses coses espirituals, an es qui té ses claus del cel, i allá ont ell obri, negú del cel ni de la terra tanca; i allá ont ell tanca, negú del cel ni de la terra obri. An aqueix suprem Magistrat del cel i de la terra, que només té es metex Deu partdemunt ell en ses coses de sa nostra santificació i salvació, ells escriquedoretxos des paperot republicà li diuen: «Pepito Sarto».

Ses altres bajanades qu'amolla son tan toxarrudes, que no valen ni sa tinta que gastariem per retreureles.

XI

Es sopar de «El Ideal»

Ets elets des paperot republicanct de Ciutat s'altre dissapte ferent un sopar a s'Hostal Victoria. Sembla que tot en gros eren una vintena. E-hi havia es lerrouxistes venguts de Barcelona per moure alquer dins Mallorca i que's son fets tan tristament famosos devant ses personnes formals.—Idó ferent es republicanctos de *El Ideal* aquella sopada; i a s'horra des brindis foren ses bones. Amics nostros que'ls escoltaven mos ho han contat. Un d'ets oradors antaferrá sa blasphemie de dir que no hi ha Deu. A-leshores unes quantes personnes que'ls escoltaven, les varen cridar: «Hala, brutos! i se'n anaren per no sentir pus barbaritats. Aquella esclamació tan gràfica i

oportuna, les va fer perdre 's cap des fil an es republicanctos una mica; pero llavó tornaren reprendre, i sembla qu' un tal Pep Agustí se llamentá de qu'havia hagut de trabayar tan a les totes per poder sostener *El Ideal*, perque no li feyen costat ni un sant remey i el dexaven tot sol, i en tenia ben poc de cabal. Després s'alsà es pare d'aquex elet, que diuen que fa de Bisbe protestant, i que va dir que ja era precis anar a ses barricades contra 's catòlics. Aquells amics nostros també sentiren qu'anomenavea un *brindador* molt En Revenjoli; pero no pogueren distingir bé lo que'n deyen.—De manera que 's republicanctos de *El Ideal* falten d'aquexa manera a sa paraula que donaren publicament demunt es seu paperot dia 19 d'agost, de no ocuparre pus d'En Revenjoli. Se veu, gracies a Deu, que's nostre ventim els ho es ben sobrat, i que no'l poren pair en via neguna. I jes que seguirem donantlos, si Deu no hi alsà la mā! Axó si no s'esmenen, si no dexen anar sa seu cuolla anticlerical i anti-rationall. Tot romandria pla i igual si mudaven es capre a sa pedra i se posassen a fer bona. ¡Ell que hu véssem! ¡Prou que mos agradarà més porerlos donar *pa ab mel* que no *pa ab fel*! Son ells que'l se guanyen per bobians, per caps-esflorats, per búgueres que son.

XII

An el Sr. Vich i Company

Aquest senyor, segons mos conta s'injusticia, dia 27 digué a s'aplec que ferent aquí a sa seu societat es lerrouxistes, que an En Revenjoli, «si es sa persona qu'ell creu», ell, En Vich i Company, «el va conèixer an es balneari de Caldes de Montbuy, curantse d'una malaltia sospitosa que's deya que li havia proporcionada un automòvil de coranta cavalls de forsa i de devuit anys d'edat».—An axó contestam que'l Sr. Vich i Company ment tan alt com es si diu que sa persona que's firma Revenjoli es estada may a Caldes de Montbuy, ni haja patida may cay «malaltia sospitosa» ni haja tengut may res que veure ab cap *automòbil* de sa classe que'l Sr. Vich i Company se referex. ¡E-hu sent el Sr. Vich i Company? Ment tan alt com es si diu que sa persona que's firma Revenjoli es estada may a Caldes de Montbuy bo ni malalt, i molt manco malalt de cap classe de malaltia, i moltíssim manco de cap malaltia sospitosa. El Sr. Vich i Company, si's vol demostrar tan valent com vol parèixer, que anomeni aquexa persona ab so seu nom i llinatje, i veurà lo que li succeirà ab tota sa seu valentia i lerrouxisme de trons i llamps. Axó de tirar tanta de porqueria demunt un pseudònim, es molt bo de fer; tirarla demunt es nom i llinatje d'una person, si aquexa té una mica de dignitat i està neta, ja no es tan bo de fer.

Aquest Sr. Vich i Company sens dupte va esser aquell que an es metex aplec lerrouxista d'aquí, digué que «hi havia que llevar des mig En Revenjoli, i fins durlo a s'argolla». I el Sr. Vich i Company se'n gordarà prou d'acostarse a sa persona que's firma Revenjoli, per «llevarla des mig», per «durla a s'argolla». Fins als presents no s'es arrambat aquest Sr. Vich i Company. L'esperam... d'asseguts, com se suposa. Pot esser que hu dexás p'és lerrouxistes de Manacor. Si es axi, jara veurem qui serà's valent lerrouxista que provi de «llevarnos des mig», que s'atansi a «durmos a s'argolla». També vos esperam... d'asseguts jo lerrouxistes manacorins!

I el Sr. Vich i Company, lo endemà d'haver dit axó, li copá cap a Ciutat, i allá, dia 30 d'agost avespre a s'aplec que's lerrouxistes ferent a sa *Jovintut Republicana Radical*, va dir qu'En Revenjoli era una *ramera prostituida*; que «si'l trobaven es republicans p'és carrer, que sortissen de sa lley i apellassen a s'atentat personal».—¡Axí les gasta aquex Sr. Vich i Company! S'entreten en tirar señayades de porqueria demunt un pseudònim, lo qual li dexa sa porta uberta per fogir, si tracta sa persona ofesa d'entau-

larli una querella criminal. Ell diria—*Jo α vosté no'l coneix per res, ni m'hi som referit per res; jo me referia exclusivament an En Revenjoli. I qui me reprovarà que vosté sia En Revenjoli?* No es axí com parlen es cavallers, Sr. Vich i Company. Si vosté s'hi vol demostrar, apliqui axò de *ramera prostituida* a un nom i llinatge de persona; i, si mos anomena a noltros, llavó mos veurem devant es Tribunal.—En quant an axò de «s'atentat personal» que vos permetereu aconseyar an es vostros oyents, e-he despreciam ab tota sa nostra ànima. ¡Se'n guardarán prou es vostros oyents d'escutarvos! ¡Ja hi anau calsat per aygo si ab axo vos figurau retgirar Eu Revenjoli! ¡no bastau vos ni tota sa vostra confraria! I ¿que vos heu figurat, Sr. Vich i Company?

XIII

Barbaritats i mentides de s'injusticia.

En vé plena, segons costum. Quant conta s'arribada a Manacor des tres lerrouxistes de Barcelona, posa 's nom de quinze lerrouxistes que ab En J. Moya anaren an es Carril a rebre aquells, i llavó afeg que «n'hi havia moltíssims» més, i que no posa 's nom d'ells per «no fer interminable sa llista». Es natural. Com no hi havia més qu'aquells quinze, sa llista d'ets altres lerrouxistes resultava «interminable» pe'sa senzilla raó que lo que no comensa, no pot acabar, no pot «terminar». Ab aquest sentit era «interminable» sa llista d'ets altres «lerrouxistes» qu'anaren an es carril, per motiu que no n'hi anà cap pus.

Aquell Sr. Vich i Company, tan exerit, va amollar una gran falso. Va dir que's revolucionaris de sa *setmana tràgica* «respectaren» «ses vides des moradors des convents». Axó es fals, perque mataren es Germà Licarion, marista, i el P. Uxó, franciscà, i calaren foc a una partida de convents sabent que hi havia ses monjes de dins. Axí «respectaven» es revolucionaris «ses vides des moradors des convents».—I posat a dir mentides el Sr. Vich i Company, afegí que ses «monjes i frares», després que's revolucionaris los aculliren dins ca-seua, agraren tal favor «anant a delatar aquells metexos que los havien acullits». Axó es un altre falso. Està publicat es procés de sa *Setmana tràgica* ab totes ses denuncies i delacions i actuacions. En lloc apareix cap frare ni cap monja com-e «delatant» negú. ¡Que no es capaç el senyor Vich i Company d'anomenar cap monja ni cap frare que fés res de lo qu'ell los perposa? I ¿que's figura aquest senyor qu'aquí som tan bobians com es seus confreres que l' anaren a escoltar? Sapia aquest senyor que noltros tenim es vuytoms des processos de sa *Setmana tràgica*, d'En Ferrer i de sa bomba d'En Morral, i que les mos hem passats tots per la vista. Les mos envá En Lacierva.

Es cap-paré lerrouxista En Rafel Ulled, sembla que va dir que's qui havien messter es capellans, que los pagassen, i que per lo metex sa Nació no los havia de pagar.—Primerament, s'Estat no paga més que's qui tenen un càrec que's pagava des bens que l'Esglesia posseïa antigament: bens de que s'apodera s'Estat, i per axó ara té obligació d'indemnizar, de tornar a l'Esglesia una petita part de lo que li va prendre. ¿Que sa Nació no ha de pagar per *Culte i Clero*? Que torni sa Nació a l'Esglesia lo que li va prendre, i l'Esglesia no anirà a demanarli res pus may.

N'Ulled segui llavó acabussantse a N'Azcarate, En Pau Iglesias i a tots es republicans i socialistes que pegaren sa gran batcollada an En Lerroux i a tots es seus sogueus ab allo de ses *aygos de Barcelona*, aquell robatorum tan ferest qu'anaven a fer es lerrouxistes a Barcelona.

Després s'alsà s'altre Ulled i s'afuà com un ca rabiós an ets altres republicans que no son lerrouxistes, i no s'en va treure paraula bona.

Lo que no diu En J. Moya que cap d'ets oradors digué que «hi havia que lle-

var des mig En Revenjoli», allá ont es ben cert i ben segur que hu digueren. De manera que tal escitació resultà tan ridícula i tan barbatxa, qu'En J. Moya ha estat empeguet de posarla. ¡Ell metex se'n ha donada vergonya!

Ah! Mos diuen qu'un d'ets oradors lerrouxistes digué qu'En Revenjoli era «un abre que no dona fruyt». —Ay si? Lo que no porán negar, que dona *llenya*.

L'est de lo de s'aplec de Manacor, En J. Moya embruta unes quantes columnes dient la mala pèssima des diaris de Ciutat perque no perlaren gens bé de s'aplec lerrouxista fet allá dia 30, i contra's caporals republicans que no son de la seu, perque no hi anaren. I dona un parey de ponydes a D. Benet Pons i a don Jeroni Pou i sobre tot a D. Lluís Martí.

I com n'havien de parlar bé's diaris de Ciutat de s'aplec lerrouxista de dia 30, si resultà una gran barbaridat i un verdader atentat contra sa justicia, s'orde, sa moral i sa Constitució? Basta dir qu'acabà pe'sa Policia haver de detenir un d'ets oradors, En Pep Ullé, que llavo fogí i sa Policia i sa Guardia civil el cercaren fins dia 2 de setembre, que's presentà

an es Jutge d'Instrucció, que'l reclamava i l'havia procesat. S'altre Ullé i no sabem qui més, el dijous i divenres, feren mil passes dient an el Sr. Governador que porien assegurar qu'En Pep no havia tenguda intenció d'ofendre el Rey ab ses paraules qu'havia dites que motivaren que sa Policia el detengués i acabás s'aplec. De manera qu'aquest Ullé se demonstrà molt valent: primer s'amollà contra'l Rey, i llavó va enviar a dir que no havia tenguda intenció d'ofendre'l. Vaja, per l'estil de N'Emili Iglesias ab lo de sa *setmana tràgica*. Es qu'aqueys lerrouxistes son la mar de... valents.

El Sr. Jutge d'Instrucció decretà sa llibertat provisional d'En Pep Ullé, i diumenge avespre ab s'altre Ullé i En Pic se'n tornaren a Barcelona. Bon vent! i, en haver de tornar, que no trobin es camí!

En J. Moya diu qu'aqueys tres subjectes ab sa seu venguda aquí, «han com moguda tota s'illa». ¡Quina mantidassa! Així son totes ses *veritats* d'En J. Moya! No'l poren creure de cap paraula que diga!

—Axí com tu dius, axí es, diu el Rey! ¡Vaja, idó! ¡Veyam quina es sa *proesa* que mos vens a fer.

—Quina es? diu En Miquel. Aviat e-hu sabrà Vossa Royal Majestat i tots aqueys altres senyors, Deu les a-jut a tots.

—I ¿que fa En Miquel? Se treu ses «endevinayes», i diu:

—Senyor Rey, sa «proesa» que vaig a fer, velataquí. Qualsevol d'aquests senyors, qualsevol de la Ciutat, qualsevol des vasalls de Vossa Royal Majestat dirà a Vossa Royal Majestat es secret que vulga, lo que li haja passat avuy, lo qu'haja pensat, lo qu'haja dit, lo qu'haja fet; i si jo no hu endevin, que'm tirin d'una passa; si hu endevin, que'm don Vossa Royal Majestat sa seuia fia.

¡Quins uys que varen fer el Rey i tots aquells senyors com sentirenaquell rossinyol! E-hu trobaven massa gros qu'aquell estornell hagués d'esser capaç d'endevinar tals coses; pero tots i el Rey es primer acabaren per dir:

—Sobre tot, treguemmos es gat des sac; toquemo ab ses mans!

—¡Vaja idó! diu el Rey, ¡veyam qui vé a confiarne cap secret, i hu veurem si l'endevinà aquest jove!

S'hi acosta un senyor d'aquells més grossos, i va dir a s'oreya del Rey una partida de coses, tan petit pero tan petit que negú més que'l Rey les sentí; aquell senyor se decanta i el Rey diu:

—¡Hala jove! ja veure si hu endevines lo qu'aquex senyor m'acaba de dir!

En Miquel obri sa caxeta de ses «endevinayes», les diu:

—Hala, «endevinayes» meues si hu endevinau an axo.

I sorti una veu de dins aquella caxeta, que's posa a dir tot quant aqnell senyor havia dit an el Rey, pero sensa deixar ni mitja parauleta.

Poreu fer contes si hi quedaren esglayats tant el Rey com aquell senyor. Tots dos digueren:

—Si que mos ho ha endevinat.

I els altres senyors ja son partits a dir secrets an el Rey, tot d'una En Miquel no feya més qu'obrir ses «endevinayes», i les deya: —«Qu'es qu'ha dit aquey senyor an el Sr. Rey?» I ses endevinayes, zas! tot e-hu endevinaven, sense deixar mitja parauleta.

—A la fi el Rey diu an aquells senyors:

—Me sembla que nos es duptós qu'aquel jove ha guanyada s'accio.

—¡Qu ha d'esser duptós! diuen tots aquel s'senyors. S'accio es seuia i foiris.

A-les-hores el Rey diu:

—Bon jove! s'accio es teua! tu t'has guanyada sa meuia fia. Ara metex t'hi presentaré, i porem quedar p'es dia de fer s'esclafit.

Dit i fet, el Rey se'n mena En Miquel a sa seuia fia, ben xerevel-la i ben tayada de per tot i qu'encara no n'ha via doblegats devuyt. I prou que li agrada an En Miquel i En Miquel a ella.

—Que m'en direu? Ell varen compondre de casarre dins vuyt dies.

I En Bernat quina vos feys contes que la va fer ab so, «fobiolet»? Li va esbrerir cap a sa Cort que li havien deixada ets altres germans. E-hi arriba, i m'hi troba'l Rey dins una gran sala, assegut an es trono, enrevoltat de tots es senyors grossos.

—Bon dia trega, Sr. Rey ab la companyia! diu En Bernat fent capada an el Rey i an ets altres senyors. Que no estan bonets tots?

—Tots, gracies a Deu, digueren ells.

—Bono, diu En Bernat, si no'ls-e dic per que som vengut, no hu sabrán.

—Aquex homo li pega i endevinar, digueren ells.

—Vaja, diu el Rey, espliquet!

I En Bernat ja va esser partit:

—Ido, Sr. Rey, es arribat a ses meues oreyes que Vossa Royal Majestat va fer unes dictes que's fadri que dins tres mesos, que acaben aquexa setmana, farà sa «proesa» més grossa, se casará ab sa fia de Vossa Royal Majestat. Que conté veritat axo, Sr. Rey?

—Prou que sí! diu el Rey. Axi son ses «dictes».

—Ido, diu En Bernat, jo som vengut a veure si ab una «proesa» le'm fas meua o sa fla de Vossa Royal Majestat.

—I ¿quina es sa «proesa», que vols fer? diu el Rey.

—Ara metex e-hu veurá Vossa Royal Majestat, diu En Bernat. ¿Veu a quex fobiol? (i el se treu, i el mostra an el Rey).

—Si diu el Rey.

—Ido bé, diu En Bernat, jo ara'm posaré a tocarlo, i si no compareixeren tots es soldats de Vossa Royal Majestat, que'm tirin d'una passa; si comparen tots, Vossa Royal Majestat qu'm don sa seuia fia.

—I tots es meus soldats me faràs compareixer? diu el Rey tot esglayat i lo metex tots aquells senyors (grossos qu'eren presents).

—Ara metex, diu En Bernat.

—I pega buf an es fobiol, i ti-tu-ti-tu-ti.

I ja comensen a compareixer soldats i més soldats, tots ben peus alts i etxerrevits. Al punt sa gran sala va esser plena d'en gom en gom de soldats; i, com més anava, més en venien, i s'affavaven allá ont porien; i tots no feyen més que dir:

—¡Bernat, donaumos ordes! (Bernat, donaumos ordes!)

—Sr. Rey, arriba a dir En Bernat. Esta ja ben desenganat d'aquex «fobiol» meu?

—¡T tant com e-hi estic! diu el Rey.

—¿Que vol que'n compareguen més de soldats seus? diu En Bernat.

—Ja n'hi haurá prou! diu el Rey.

—Bono, diu En Bernat an ets soldats. Voltros me demanau ordes. Ses ordes que vos don, que servigué el Sr. Rey tan bé com sebreu: perché tot s'ho merex perque es el Rey i foris. Tornauvose per allá ont sou venguts, i sobre tot feys bona i bona feyna! que apostas vos mantén i vos paga el Sr. Rey.

I aquells soldats ja li varen haver estret, anantse'n cadascú allá ont el Rey los tenia destinats.

El Rey i tots aquells senyors grossos n'estaven ab sos cabeyos drets de tot axò, se'n feyen creus, fins qu'En Bernat diu:

—Sr. Rey, ¿m'es sortida o no sa «proesa»? ¿He guanyada o no s'accio?

—¿Que trobau voltros? diu el Rey an aquells senyors.

—Que negú ha feta cap «proesa» com ell, digueren tots.

—Jo també hu trop, diu el Rey.

Crida En Bernat, li diu qu'ell ha guanyada s'accio, el s'en mena i el presenta a sa seuia fia, qu'era una fadrinetà d'uns devuyt anys, més viva qu'una centella i que no tenia res de lletja; i agrada ferm an En Bernat i En Bernat a ella. No vos dic res, quedaren entesos per casarse dins vuyt dies.

Ja tenia En Juanes quatre flys a punt de casar, i bé hu poreu creure que hi anava gojós i bras sonant i oreya fumant, i de sa seuia dona no'n parlem.

Sobre tot, ell arribá es dia es dia senyalat, i En Pere, En Pau, En Miguel i En Bernat se casaren ab aquelles fies de Rey que s'havien fetes seues ab aquelles proeses, i per tot e-hi va ha ver unes noces may vistes, i un ball vitenc de tot i sarau i truy per llarc.

I lo bo va esser que, com an aquelles noces e-hi assistiren ses tres fies d'En Juan i una partida de frys de Rey que hi havien acudit i les veren heu de creure i pensar i pensar i creure que se'n enamoraren, i a l'acte les demanen per casar, i dins quatre dies ja foren casades, i venga unes bones noces, i balls i sarau tan com volguren.

I aquestes ab sos frys de Rey i es seus quatre germans ab aquelles princeses, i En Juan ab sa dona i tota sa llocada varen viure contents i alegres fins que foren morts. I qui no hu creu, que hu va ja a cercar.

JORDI DES RECO

iUey!

Ell ja no mos hi ha tornat quebre un article d'En Petito i un sobre *garrovers* i *Secció Local*. Sortirà tot la setmana qui vé si Deu ho vol.